

การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก และการจัดสภาพแวดล้อมที่มีผล ต่อสุขภาพช่องปาก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปรียบเทียบปี 2550 และ 2553

เชมณัฐ เชื้อชัยทัศน์* ศศ.บ., ศศ.ม.

สุรางค์ เชษฐพจนท์** ศศ.บ.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามสถานการณ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากและการจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพช่องปากในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปี 2553 และเปรียบเทียบกับปี 2550 เก็บข้อมูลโดยการสอบถามครูผู้ดูแลเด็กใน 12 จังหวัด (12 เขต) ช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 438 แห่ง มีกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันให้เด็กทุกวันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 89.8 เป็นร้อยละ 91.8 มีการเก็บแปรงสีฟันแยกเป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84.8 เป็นร้อยละ 88.1 มีการเปลี่ยนแปรงสีฟันทอมละ 2 ครั้งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.7 เป็นร้อยละ 34.0 ยาสีฟันที่ใช้เป็นยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ทั้งหมดแต่เป็นยาสีฟันสำหรับเด็กเพียงร้อยละ 48.6 ครูผู้ดูแลเด็กร้อยละ 71.5 บีบยาสีฟันให้เด็กปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวมีครูดูแลขณะเด็กแปรงฟันร้อยละ 82.6 มีการจัดผลไม้ในมื้อกลางวัน 3-5 วัน/สัปดาห์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27.8 เป็นร้อยละ 45.7 ศูนย์ที่มีเด็กนำนมหวาน/นมเปรี้ยวมาที่ศูนย์ลดลงจากร้อยละ 74.2 เป็นร้อยละ 68.9 ศูนย์ที่มีเด็กนำขวดนมมาที่ศูนย์ลดลงจากร้อยละ 86.6 เป็นร้อยละ 76.5 มีการตรวจความสะอาดฟันเด็กทุกวันโดยครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 45.7 เป็นร้อยละ 52.7 มีการตรวจฟันผุเด็กโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 33.3 เป็นร้อยละ 79.0 องค์กรท้องถิ่นและชุมชนสนับสนุนโดยร่วมเป็นกรรมการและร่วมกิจกรรมต่างๆของศูนย์ มีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 43.3 เป็นร้อยละ 47.8

คำสำคัญ: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพช่องปาก

*สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

**นักวิชาการอิสระ

A comparison survey of oral health promotion activities and the environmental conditions that affect oral health in the Child Development Center, year 2007 and 2010

Kemanat Chuachaitas* B.P.H., M.A.

Surang Chettaprin* B.P.H.

Abstract

The objective of this study was to explore the situation of oral health promotion activities and environmental conditions that affect oral health of the children in the Child Development Center (CDC) in 2010 compare with 2007. Data were collected from interviewing teachers in 12 provinces, 12 health region, during May to September 2010. The result indicated an increasing of brushing children's teeth after lunch from 89.8% to 91.8%, an increasing of keeping toothbrush separately for individual 84.8% to 88.1%, an increasing of replacing toothbrush twice per semester from 26.7% to 34.0%. Fluoride toothpaste was used along the process. Fluoride toothpaste used can be classified into 48.6% of toothpaste for children. 71.5% of teachers gave pea-size toothpaste to children. There were 82.6% of CDCs that children were supervised by teachers during brushing. There was an increasing of CDCs that provided fruits with lunch for 3 to 5 days per week from 27.8% to 45.7%. There were a decreasing of CDCs that provided either sweetened milk or drinking yogurt from 74.2% to 68.9% and a decreasing of CDCs that children used milk bottle from 86.6% to 76.5%. There were an increasing of daily oral hygiene examination by teachers from 45.7% to 52.7% and an increasing of tooth decay examination in children by health centers' officers from 33.3% to 79.0%. Moreover, there were the increasing of amount of local organizations and community associated with CDCs as the committee members and participants to support supplies and budget in the activities held by CDCs from 43.3% to 47.8%.

Keywords: *Child Development Center, oral health promotion, environmental conditions that affect oral health*

*Bureau of Dental Health, Department of Health, Ministry of Public Health.

**Independent Scholar